

STORTINGET

Innst. 31 L

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra utdannings- og forskningskomiteen

Prop. 8 L (2020–2021)

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Endringer i midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (forlengelse av loven)

Til Stortinget

Sammendrag

Hovedinnholdet i proposisjonen

Kunnskapsdepartementet legger i proposisjonen fram forslag til endringer i midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova som følge av utbruddet av covid-19.

Stortinget vedtok i mai 2020 en midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19. Denne loven gjelder fram til 1. november 2020. I proposisjonen foreslår departementet å forlenge loven fram til 1. juli 2021.

Kunnskapsdepartementet foreslår endringer i bestemmelsen om leirskole ved at det åpnes for unntak fra kravet om leirskole også for avgangskullet skoleåret 2020–2021, men bare dersom planlagt leirskole ikke kan gjennomføres på grunn av smittesituasjonen. Videre foreslår departementet av informasjonshensyn å videreføre bestemmelsen om at ungdom som tas inn på Vg3 påbygging til generell studiekompetanse skoleåret 2020–2021, ikke bruker av retten til videregående opplæring dette skoleåret. Departementet foreslår også en forskriftshjemmel slik at departementet ved behov kan fastsette en tilsvarende unntaksordning for neste års

inntak. For øvrig forslår departementet at loven forlenges, med kun noen mindre språklige endringer.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Martin Henriksen, Nina Sandberg og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Marianne Synnes Emblemsvåg, Kent Gudmundsen, Turid Kristensen og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Fremskrittspartiet, lederen Roy Steffensen og Hanne Dyveke Søttar, fra Senterpartiet, Marit Arnstad og Marit Knutsdatter Strand, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, og fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, viser til proposisjonen.

Komiteen har prioritert å behandle Prop. 8 L (2020–2021) meget raskt, slik at loven kan tre i kraft før dagens midlertidige lov oppheves 1. november 2020. Komiteen understreker at denne typen hastebehandling er unntaket, og at det skal være gode grunner for å fravike normal lovbehandling i Stortinget. Komiteen vil følge nøye med på regjeringens lovanvendelse i disse sakene.

Komiteen er enig i at dagens smittesituasjon gjør det nødvendig å forlenge den midlertidige loven. Komiteen deler departementets vurdering av at med dagens smittesituasjon kan de fleste barnehager og skoler holde åpent som normalt, men at det ved situasjoner med økt smitte vil kunne være nødvendig med lokale vedtak om midlertidig stengning eller begrensninger i åpningstid. Komiteen merker seg også at smittesituasjonen kan utvikle seg slik at det kan bli behov for nasjo-

nale smitteverntiltak som påvirker barnehager og skoler.

Komiteen understreker at formålet med tilpasningene er at barn, unge og voksne i størst mulig grad skal kunne få ivaretatt sine rettigheter, samtidig som det tas hensyn til hva som er mulig å få til i perioden barnehager og skoler er stengt eller er underlagt begrensninger av smittevern hensyn. Komiteen viser også til at den midlertidige loven kun åpner for avvik fra reglene så langt det er nødvendig på grunn av smitteverntiltak.

Komiteen støtter departementets forslag til endringer knyttet til krav om leirskole og unntaksordninger for påbygg. Komiteen er enig med departementet i at det ikke skal gjøres unntak fra kravet om leirskole for lavere trinn enn 10. trinn.

Komiteen legger til grunn at tilpasningene i lovgivningen er tilstrekkelig begrunnet og begrenset etter hva som er nødvendig og forholdsmessig ut fra situasjonen pandemien skaper. Komiteen forutsetter at statsråden fortløpende vurderer nødvendigheten av den angitte forlengelsen av den midlertidige loven. Komiteen ber statsråden komme tilbake til Stortinget med forslag om opphevelse av loven dersom tilpasningene ikke lenger er nødvendige, forholdsmessige eller virker mot sin hensikt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har merket seg at flere høringsinstanser har uttrykt usikkerhet og stilt spørsmål om på hvilket smittenivå tilpasningene av reglene for grunnopplæringen skal gjelde. Enkelte etterspør en tydeligere terskel, mens andre mener det er behov for større handlingsrom også på gult smittenivå. Disse medlemmer viser til at enkelte også etterspør tydeligere veiledning om dette og om handlingsrommet i situasjoner der skolene må gi opplæring til både elever som er på skolen, og elever som er hjemme.

Disse medlemmer har forståelse for dette og mener på denne bakgrunn det er behov for at departementet gir kommunene ytterligere informasjon med nødvendige avklaringer, samt vurderer behovet for å gi skolene et større lokalt handlingsrom for organisering for å håndtere de lokale utfordringene. Disse medlemmer vil understreke behovet for at merkostnader som følge av gjennomføring av opplæringen i denne situasjonen, kompenseres.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19
(forlengelse av loven)

I

I midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 52 om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd skal lyde:

Private barnehager skal motta kommunale tilskudd etter barnehageloven selv om barnehagene er stengt med hjemmel i smittevernloven.

Overskriften i kapittel 3 skal lyde:

Kapittel 3 Tilpasninger i opplæringslova og friskolelova

§ 8 første ledd bokstav g skal lyde:

g) Kravet i opplæringslova § 13-7 b om å tilby leirskole gjelder ikke overfor elever på 10. trinn i skoleåret 2019–2020 som det var planlagt leirskole for våren 2020. Kravet om å tilby leirskole gjelder heller ikke overfor elever på 10. trinn i skoleåret 2020–2021 dersom det er planlagt leirskole dette skoleåret som ikke kan gjennomføres på grunn av utbruddet av covid-19.

§ 10 skal lyde:

§ 10 Rett til Vg3 påbygging til generell studiekompetanse
Ungdom som tas inn til Vg3 påbygging skoleåret 2020–2021, bruker ikke av retten til videregående opplæring dette skoleåret.

Departementet kan i forskrift fastsette tilsvarende utvidelse som i første ledd for ungdom som tas inn til Vg3 påbygging skoleåret 2021–2022.

§ 11 skal lyde:

§ 11 Betinget inntak til Vg4 påbygging til generell studiekompetanse

Retten til påbygging etter opplæringslova §§ 3-1 ellefte ledd og 4A-3 sjuende ledd gjelder skoleåret 2020–2021 også for de som ikke har bestått fag- eller svenneprøven, men som

- oppfyller øvrige vilkår i §§ 3-1 ellefte ledd og 4A-3 sjuende ledd
- har bestått i alle fag og eksamener, jf. forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova § 3-48 første ledd
- skulle tatt fag- eller svenneprøven våren 2020, og
- er eller vil bli oppmeldt til fag- eller svenneprøve høsten 2020.

Retten etter første ledd bortfaller dersom eleven ikke består ordinær, ny eller utsatt fag- eller svenneprøve innen 1. november 2020.

Departementet kan i forskrift fastsette tilsvarende utvidelse som i første ledd, jf. andre ledd, for inntak til Vg4 påbygging skoleåret 2021–2022.

§ 13 andre ledd skal lyde:

Loven oppheves *1. juli 2021*.

II

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i utdannings- og forskningskomiteen, den 16. oktober 2020

Roy Steffensen

leder og ordfører

